Пізнаємо природу

Сьогодні 15.01.2024 **Υροκ №34**

Дата: 16.01.2023

Клас: 5-А

Предмет: Пізнаємо природу

Урок: № 34

Вчитель: Капуста В.М.

Грунтове повітря та його склад. Небезпечні природні явища. Повторення. Як стати винахідником

Мета уроку:

- ознайомити із властивостями ґрунтового повітря, видами забруднення повітря та способами його захисту;
- сформувати знання про явища природи, які можуть бути небезпечними для людини, удосконалювати навички використовувати додаткові джерела інформації для поширення своїх знань;
- розвивати критичне та логічне мислення учнів, відпрацьовувати навички пошукової діяльності на уроці;
- розвивати вміння, робити висновки, аналізувати, порівнювати, працювати з малюнками, текстом підручника;
- виховувати дбайливе ставлення до природи.

Програма «Як почуває себе ненька Україна?» в прямому ефірі

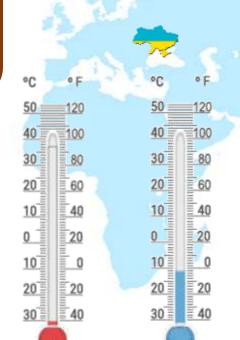

Привіт, друзі! А яка зараз пора року? Який місяць? Яке сьогодні число?

Мої вітання!
Яким було вранці небо, коли ми йшли до школи?
Що стосовно опадів?
Кому відома температура повітря?

Перевірка домашнього завдання

Які гази входять до складу повітря? Як змінюється склад повітря під час дихання? Які властивості повітря? Як люди використовують властивості повітря?

Повторення

1. Що таке винахід? 2. Хто такий винахідник? 3. Що люди запозичили у природи? 4. Які винаходи зробили діти?

Пригадай

Що називають повітряною оболонкою Землі?

BCIM pptx

Проведи досліди і зроби висновок

1. У склянку з водою опустіть грудочку ґрунту. 2. Що ви спостерігаєте?

Висновок. Повітря є в ґрунті.

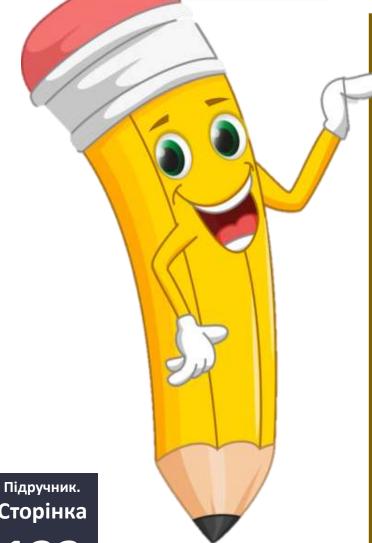
У ґрунті між грудочками і дрібними частинками містяться маленькі пори, які заповнені повітрям. Це ґрунтове повітря.

Що таке ґрунтове повітря?

Грунтове повітря — це суміш газів, частина яких потрапляє в ґрунт з повітряної оболонки, а частина утворюється в ґрунті.

Сторінка

Порівняй склад атмосферного та ґрунтового повітря

АТМОСФЕРНЕ ПОВІТРЯ — Азот — Кисень — Вуглекислий газ — Інші гази

Яка кількість повітря у ґрунті?

Кількість повітря у ґрунті залежить від розміру пор та вологості ґрунту. Зі збільшенням вологості вода починає витісняти ґрунтове повітря, що призводить до зменшення його у ґрунті. Кількість і склад ґрунтового повітря впливають на розвиток і життєдіяльність рослин і мікроорганізмів.

Робота в підручнику

Прочитай про значення елементів ґрунтового повітря для організмів

- Азот, який міститься у ґрунтовому повітрі, потрібний рослинам для нормального росту і розвитку. Але в газоподібному стані азот майже не засвоюється рослинами. У ґрунті є бактерії, які можуть засвоювати азот прямо з ґрунтового повітря і перетворювати на речовини, доступні рослинам. Таку роботу в ґрунті виконують бактерії, які живуть на коренях деяких рослин, наприклад гороху, квасолі, бобів. Саме ці рослини висаджують з метою збагачення ґрунту азотом.
- Кисень у ґрунтовому повітрі потрібен для підтримання життєдіяльності організмів, які мешкають у ґрунті, для розвитку рослин, сприяє утворенню гумусу.
- Вуглекислого газу в ґрунтовому повітрі найбільше навесні і влітку. Адже після зимового спокою в усіх мешканців ґрунту посилюється дихання.

Як ти гадаєш..?

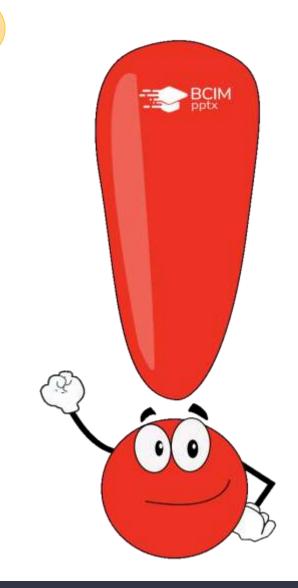
Чи можна говорити про те, що літо найсприятливіший період у житті тварин і рослин?

Висновок

Повітря - це дуже важлива складова частина ґрунту. Без нього, особливо без кисню, пригнічуються рослини, уповільнюється ріст коріння, погіршується споживання рослинами води та розчинених у ній мінеральних речовин

Усім потрібне чисте повітря.

Між повітряною оболонкою і ґрунтовим повітрям постійно відбувається газообмін. Ґрунт може поглинати з повітря шкідливі гази, які викидають промислові підприємства, сприяючи очищенню повітря.

Підручник.

Сторінка

Джерела забруднення повітря

- пилові бурі
- вулкани
- лісові пожежі
- промислові
- підприємства
- транспорт
- опалювання житла

Пригадаймо, що загрожує сучасному повітрю

_{Підручник.} Сторінка

135

Пригадаймо, що загрожує сучасному повітрю

_{Підручник}. Сторінка

Пригадаймо, що загрожує сучасному повітрю. Доповни власними прикладами

_{Підручник.} Сторінка

135

Також на забруднення повітря впливають природні чинники

_{Підручник.} Сторінка

135

Також на забруднення повітря впливають природні чинники

_{Підручник.}
Сторінка

Також на забруднення повітря впливають природні чинники

Де повітря чистіше в будинку чи надворі?

Довідничок

Дослідивши повітря у квартирі, науковці зробили висновок, що воно у 25–30 разів брудніше, ніж на вулиці. Імовірність захворіти в приміщенні в 9 разів більша, ніж надворі.

Основні забруднювачі повітря у житлових приміщеннях — це продукти горіння газу, на якому ми готуємо їжу, а також багато будівельних і оздоблювальних матеріалів.

Небезпечною є також техніка: телевізори, комп'ютери, принтери.

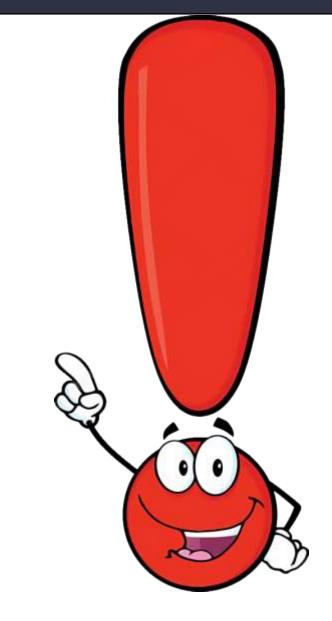
Поліпшити якість повітря допомагають кімнатні рослини.

135

Запам'ятай

Щоб у будинку повітря завжди було чистим, вирощуй кімнатні рослини. Вони не тільки прикрасять твій дім, а й сприятимуть очищенню повітря та утворенню кисню.

Фізкультхвилинка

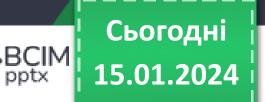

Драцена

Кактус

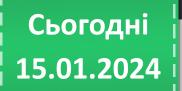

Розглянь світлини кімнатних рослин, які очищають повітря

Алоє

BCIM pptx

Поміркуй

Як ти і твоя родина можете вплинути на збереження чистого повітря?

Сьогодні BCIM 15.01.2024

Небезпечні природні явища - це явища природи, які порушують нормальну життєдіяльність населення, створюють загрозу для здоров'я, а також руйнують матеріальні цінності (будівлі, транспортні засоби, споруди тощо)

Щорічно в Україні буває до 150 випадків стихійних явищ: снігопади, сильні дощі, ожеледі, тумани, рідше – пилові бурі, крижані обмерзання, смерчі, урагани.

Розглянь стихійні явища природи. Чим вони можуть загрожувати людині? Урагани

Ураган – це вітер великої швидкості. Буває на більшості території України майже щорічно, частіше на Донбасі та у Карпатах.

Розглянь стихійні явища природи. Чим вони можуть загрожувати людині? Снігопади

Снігопад характеризується великою кількістю опадів за годину або добу.

Розглянь стихійні явища природи. Чим вони можуть загрожувати людині? Зливи

Найпоширенішими серед стихійних явищ в Україні є сильні дощі— зливи. Найчастіше вони трапляються у Карпатах і Кримських горах.

Розглянь стихійні явища природи. Чим вони можуть загрожувати людині? Смерч

Смерч — одне з найнебезпечніших явищ. Він супроводжується грозою, дощем, градом і, якщо досягає поверхні землі, майже завжди призводить до значних руйнувань.

Домашнє завдання

Зворотній зв'язок Human або ел. пошта <u>valentinakapusta55@gmail.com</u>

Підручник § 36 с.133-137, опрацювати . Перегляд відео "Як поводитися під час літньої грози"

https://www.youtube.com/watch?v=yEnicRiFgoc&t
=120s

Письмові відповіді на питання:

- 1. Що таке ґрунтове повітря?
- 2. Який склад ґрунтового повітря?.
- 3. Чому повітря— це дуже важлива складова частина ґрунту.